

Če bi mi delali tako pri »Slovenskem gospodarju«, bi ga skoraj vsaka hiša naročila. Naročiti je lahko, samo težje je plačati. Mi pa imamo čiste račune. V eni prihodnjih številkih bom objavil statistiko časopisov, ki prihajajo v našo župnijo. Znanec in prijateljem priporočajte »Slovenskega gospodarja«, plačujejo ga lahko mesečno v obrokih pri g. kaplanu. — Naš g. poslanec Hajdinjak se je vrnil iz Beograda. Po poklicu je kovač in bo torej zopet moral prijeti za klešče in kladivo. Začetkom bo šlo menda bolj težko, ker v Beogradu — ni koval ...

Turnišče. Prišlo je sporočilo, da bo novi župnik turniški prišel v petek dne 1. februarja, ob 3. uri popoldne. Postavili smo slavaloka pred cerkvijo in na cesti poleg kapelice sv. Roka. Kmalu po eni uri popoldne v petek, dne 1. februarja, so se začeli zbirati ljudje iz cele župnije. Prišli so tudi ljudskošolski otroci iz Turnišča in Nedelice. Ko je došel naš novi gosp. župnik dekan Ivan Jerič v spremstvu svojih dosedanjih kaplanov gg. Bakana in Halasa, ga je naš župan Litrop pozdravil v lepih in zbranih besedah. V imenu najmlajših župljanov je pozdravil župnika majhen deček. V imenu učiteljstva je pozdravil g. Drekonja, šolski upravitelj turniški. Njegove besede so izvenele v topel pozdrav, z željo, da bi bili odnosi med šolo in cerkvijo iskreni in pošteti, saj je cerkev in šola na deželi tesno spojena in naj bi bil ta sprijet trajen. Nato je pozdravila novega župnika z izbranimi besedami dijakinja Anica Sobčan ter mu izročila krasen šopek, za kar se je gospod župnik lepo zahvalil. Ljudskošolski zbor iz Nedelice je zapel pesem »Mladina vas pozdravlja«. Nato se je novi župnik v lepih besedah zahvalil za prisrčen sprejem, kakršnega ni pričakoval. Prišel je čista in iskrena ljubezen, s katero bo vedno deloval med ljudmi in za čast božjo. Tedaj so se oglašali farni zvonovi. Razvil se je slovesen sprevod v cerkev, kjer so se vršile zahvalne večernice. Na Svečnico dne 2. februarja se je vršilo slovesno ustoličenje novega župnika g. Jeriča. Izvršil ga je preč. g. kanonik dr. Mirt iz Maribora. Med slavnostnimi gosti smo videli poleg številnega duhovništva ml. gospo grofico Marjoto Zichy iz Beltin c, srečnega načelnika g. dr. Kartina, zdravnika dr. Klara. Želimo novemu gospodu župniku: Daj Vam Bog svojo pomoč in svoj blagoslov, da boste mogli vršiti velike dolžnosti svojega stanu in pasti ovčice, ki so Vam izročene! Sprejmite tudi od nas iskrene čestitke! — V bližnji Nedelici smo pokopali mater g. Ciguta, salezijanca v konviktu »Martinišče« v Soboti. Pokojna je bila iskreno ljubljena od svojih otrok ter splošno spoštovana. Stara je bila 82 let. Pokojni naj sveti večna luč, preostalim, zlasti g. Cigutu, naše prav iskreno sožalje! — Pri nas je zdihnila dobra in blaga žena Bara Pörnjar, rojena Lutar, po domače Kolarekova, v starosti 83 let. Pred petimi leti ji je umrl njen soprog 29. januarja, tako tudi sedaj pokojna Bara dne 29. januarja. Res čudno naključje! Pokojna je bila pridna in pobožna mati, vseskozi skrbna gospodinja in revežem zelo naklonjena. Kako je bila spoštovana, je dokazal njen pogreb. Bog ji bodi plačnik za vsa dobra dela, ki jih je storila na tem svetu, preostalim pa naše iskreno sožalje! — Prejšnjo nedeljo smo opazovali pozvačina, ki sta spremljala mlade poročene. Imenitno sta bila opremljena: visoka klobuka iz umetnih rož, pisane plahte, zvoci na škornjih, v rokah pa lesene sekire z ježovo kožo. To je bilo veselje! Kdor se ni bil v Slovenski Krajin in še ni videl pozvačinov, naj pride sedaj v pustnem času in jih bo videl. To bo hura in

še smeja povrh! — Dne 3. februarja so priredile čč. šolske sestre, ki vodijo naš otroški vrtec in sirotišnico v Turnišču, s svojimi varovanci pozdravni večer našemu novemu župniku v čast. — V bližnji Nedelici je odrasla mladina priredila dobro uspelo igro »Pri kapelici« v poslopju nedeliške ljudske šole.

Sobota. Pri nas se je vršil dne 4. februarja prvi letošnje sejem. Sejem je bil še dokaj dobro obiskan, kupčij pa se je naredilo le bolj malo.

Sv. Jurij v Prekmurju. Od Kapele pri Radencih se naš Sv. Jurij z novo cerkvijo prav lepo vidi. Čisto ob štajerski meji smo. Tretjina fare je nemška, dve tretjini ste slovenski. Prevladujejo pa po celokupnosti nemške navade. Naša mladina za poletje odhaja na poljsko delo v naši kraljevini v Bačko in Banat. Ze zdaj se zbirajo, da ne zamudijo. Kake je to pomoči in vrednosti, so že prekmurski časopisi dovolj opisali. Vabi se naše ljudi tudi na Francosko, pa le malo jih pride zadovoljnih domov. Ljudsko družinsko gibanje nima kaj posebnega za zapisati. Letos se vprek po Gorickem številno ženijo pač cigani. Zalostna je

majka župniku, ki ima s tem delo. Take hude zime pa nimamo, pa tudi ne tako neumnih ljudi, da bi si domišljevali kake »kmetijske strahove« (Bauernschreck), kakor posteklene pse, roparske ptice, divje peteline in neprodane kopune. Tako slabotno ostarele pameti pri nas ni ljudi. Saj Prekmurje se mora hvaliti. Naš gospod kaplan in gospod organist obvladata popolnoma svoji mesti. Narod je postal miren in zadovoljen. »Slovenski gospodar« dobiva zmiraj več plačljivih naročnikov. Svita se ...

Svinjska kuga. Naše kmetško ljudstvo ima vsako leto veliko škodo vsled svinjske kuge. Svinjska rdečica uniči vsako leto na sto in sto svinj. V kateri vasi se pojavi, tam naredi ogromno škodo. Navadno ta bolezen traja v vročih poletnih mesecih. Letos pa tudi zima nič ne pomaga. V nekaterih vaseh so poginile skoraj vse svinje, pa bolezen še vedno ni konec. Prosimo merodajne kroge, da pomagajo našemu ljudstvu zatreti to uničevalko naših svinj. Če bi se zatrla svinjska bolezen, bi bilo pri nas manj siromaštva. Oblast prosimo, da se zavzame za to.

Bodo-li vremena se zjasnila?

Vprašanje se tiče koroških Slovencev, ki jih je nesrečni plebiscit pridružil Avstriji. Bodo li vendar enkrat deležni tistih pravic, ki jim gredo kot narodni manjšini in ki jih doslej Avstrija jim ni hotela dati? Je to življenjsko vprašanje za koroške Slovence. Nemški liberalizem je vedno bil ter je zagrizen sovražnik slovenske narodnosti na Koroškem. Nič boljši niso bili socialni demokratje. Tudi krščanski socialisti se niso mogli znebiti napram Slovincem ponemčevalne miselnosti. Zadnji čas pa je posvetil v krščansko-socialnih vrstah svetli žarek krščanske pravičnosti tudi na področje narodnostne politike. Glavno glasilo krščanskih socialcev »Kärntner Tagblatt« se je spovedalo greha zoper 7. božjo zapoved, storjenega na Slovincih, ter izjavilo trden sklep: »Uveljaviti se morajo načela krščanske države, načela krščanske pravice tudi napram slovenski manjšini.« Isti sklep je tudi napovedal zvezni kancler dr. Šušnik v svojem govoru v Celovcu 3. februarja,

ko je rekel: »Koroška mora kot obmejna dežela pokazati, kako Avstrija želi uresničiti vzorno in vzgledno manjšinsko zaščito, ki naj bo vzgled za ves svet. Ker se samo po sebi razume, da se ljudje ločijo po narodnostih, podajamo roke državljanom drugega jezika, ki hočejo biti domovini zvesti in hočejo stati ob naši strani. Sporazumeli se bomo z njimi na čisto pristni avstrijski način ter bomo tudi pokazali pot, ki jo je treba hoditi v pravilno razumevanju politiki zaščite narodnih manjšin. V krščanski Avstriji bo slovenska manjšina zaščitená kot druga narodna skupina, živeča na Koroškem.« — Obljubljena je torej koroškimi Slovincem vzorna manjšinska zaščita, ki naj bo vzgled za ves svet. Obljuba dela dolg. Upamo, da se bo ta obljuba izpolnila ter se bo Slovincem vrnilo vse, kar je bilo njihovi narodnosti tekom časa krivično vzeto. V interesu dobre sosednosti med Jugoslavijo in Avstrijo je želeli, da se to čim prej in v polni meri zgodi.

Fant od fare:

O doti.

Dota je tista sila, ki veže na zunaj zakone med imetniki, izjemoma tudi z nemaniči. Ni pa vedno ustvariteljica sreče ne pri poedincih ne v družinah. Mnogokrat opazamo, da so veliko bolj srečni in zadovoljni v življenju oni, ki nikdar niso okusili »sreče« bogate dediščine ali pa nikdar niso bili deležni bogate dote. Poleg gmotne dediščine in dote pa poznamo neko drugo, ki sestoji iz znanja, imetka umske in srčne kulture. To podeduje človek za človekom, odnosno prejema človek od človeka brez ozira na gmotno premoženje. Dobra vzgoja duha in srca je najdragocenejša dediščina in najboljša dota, ki

vodi do časne in večne sreče. Starši, ki niso otroka krščansko vzgojili, v božjih zapovedih utrdili, poštenosti naučili, potrebno izobrazbo duha oskrbeli, dasi bi to bilo mogoče, mu niso dali nič ali prav malo, čeprav so mu morda veliko imetje zapustili, ker tak človek je ubog na duši, oropan zakladov srca. — Preudarite torej, starši in vsi tisti, ki se toliko trudite za gospodarsko in gmotno oskrbo otrok, ali in kako se vaši mladeniči in mladenke bogatijo po duhu in srcu. Kako odraščajo vaši otroci, ko druge vidite rasti v krščanski poštenosti? Vprašajte se, kje so vaši tedaj, ko si drugi hranijo in krepijo duše ob angeljskem kruhu? Kakšno pot hodijo vaši, ko druge vidite zbrane v dobrih društvih, strnjene v vrstah krščansko-zavedne mladine? Zdržite se vendar iz svoje brezbriznosti in poskrbite v pravem času za njih pravo izobrazbo duha in omiko srca, da se vam ne bo moglo enkrat očitati, da ste svoje otro-

ke pustili brez najbogatejše dediščine in najboljše dote!

*

Marenberg. Da bo za letošnji pust tudi nekaj veselja, priredi tukajšnje Katoliško prosvetno društvo v nedeljo dne 24. februarja v Brudermanovi dvorani ljudsko igro »Guzaje« in se vabijo vsi, ki hočejo spoznati življenje in delovanje »guzarjev« v še polpreteklem času.

Sv. Lenart v Slov. goricah. V teh težkih dneh in v napetem pričakovanju boljših časov današnjih dni, hoče nuditi ljudem tudi prosvetno društvo »Zarja« v tem predpustnem času, času zabav, veselja in razveseljevanja, nekaj uric poštene zabave, odkritičnega smeha in veselja. V nedeljo dne 17. t. m. namreč vprizori eno najboljših, klasičnih in sodobnih komedij, Nušičevega »Narodnega poslanca«. V njej podaja pisatelj politično življenje v Srbiji ob priliki volitev v narodno skupščino tako značilno in zabavno, da bo gotovo vsakemu žal, ako si bi te komedije ne mogel ogledati. Predstava se bo vršila v dvorani Narodnega doma, začetek bo točno ob treh popoldne. Med odmori petje šaljivih pesmi. Ponovitev naslednjo nedeljo ob

istem času. Prav iskreno vabimo vse sodobne ljudi, vse prijatelje meha in zabave, vse prijatelje našega društva, domačine in sosedne farane, naj ne zamude te ugodne prilike!

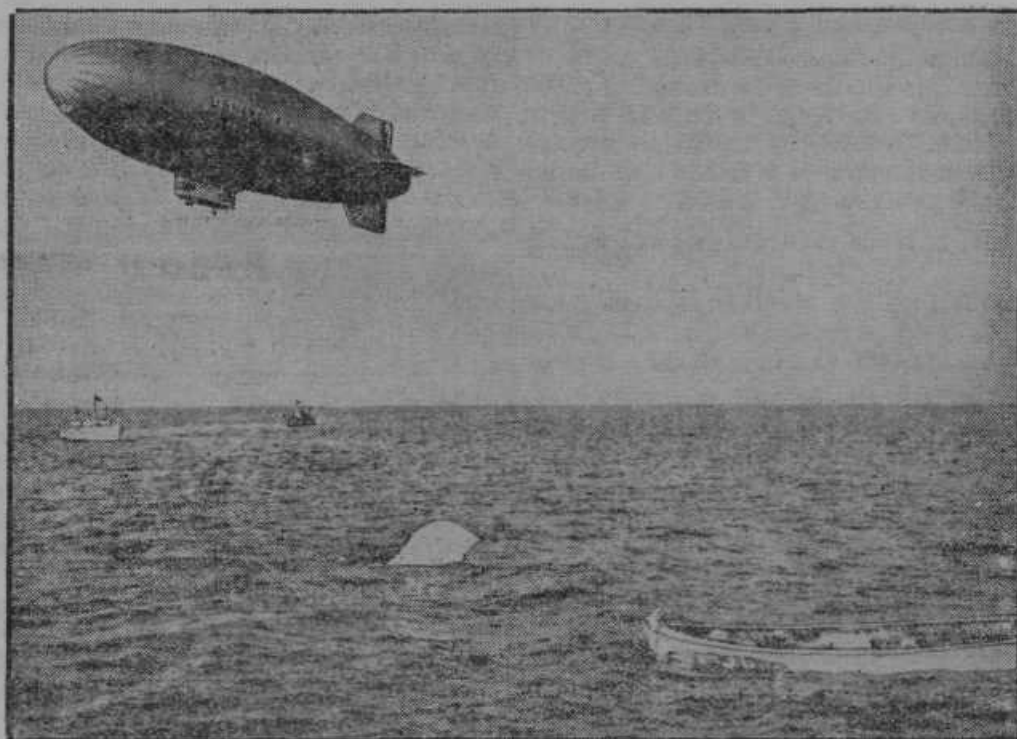
Sv. Anton v Slov. goricah. Za predpust nam bodo naši fantje in dekleta vprizorili v nedeljo dne 17. februarja, popoldne po večernicah, v Cerkvem domu kar dve časi primerni igrari. Fantje bodo igrali »Zdravnikovega strežnika«, dekleta pa bodo pokazale »Nevesto iz Amerike«. Zato se vsem Antonjevcem kakor tudi sosedom priporoča, da se te poštene predpustne zabave polnoštevilno udeležijo, ker se bo pač vsak lahko pošteno nasmejal. Zlasti bodo prišli na svoj račun oni, kateri ta predpust spet ne bodo deležni sladkosti zakonskega jarma; zato pa gotovo pridite pogledat naše neveste iz Amerike. Vstopnina je precej znižana.

Ljutomer. Matiček se je dobro oženil na odru Katoliškega doma. Tudi Nežka je bila prav dobro razpoložena. Pri prvi predstavi so bili gostje nekoliko nervozni, ob drugi ženitvi pa je vladalo najboljše razpoloženje. Ker tokrat niso mogli vsi vabljeni priti na gostijo, sta zaprosila, da bi se smela še tretjič poročiti. Dovoljenje sta že dobila. Tako se bo na dan Matičkovega goda, to je v nedeljo dne 24. februarja, vršila tretja predstava znamenite Linhartove veseloigre »Veseli dan ali Matiček se ženi«. To bo obenem zadnja predstava, ker se četrtič malokdo ženi. Tokrat ste vabljeni na ženitovanje vsi, ki ste igro že videli, zlasti pa še oni, ki igre še niste videli. Veselja in smeha bo zadosti, pohujšati pa se ne smete. To bo proslava Matičkovega goda.

*

Dr. Valentin Rožič †.

V bližini Njujorka se je potopil ameriški parnik »Mohawk«. Nesreča je zahtevala precej smrtnih žrtev. Slika nam kaže vodljiv zrakoplov, ki išče utopljenca. Spredaj je videti mali reševalni čoln potopljenega parnika. Čoln je še privezan na potopljeno ladjo, ki leži v globini pod čolom.

Lov na strah.

Nemško mesto Landshut je razpisalo nagrado 50 mark za tistega, ki bo ujel »straha«, ki zadnje tedne vznemirja mestno prebivalstvo. Vidi se ga, da hodi ponoči po neki temni cesti v bližini neke bolnišnice. Dočim se nekateri smejejo tem govoricam, jih pa drugi vzamejo bolj resno in meščani se vsevprek obdolžujejo. Da napravi konec tem sumničanjem, je bilo mesto prisiljeno, da razpiše nagrado za tistega, ki strašilo ujame.

Važna odkritja na Bahamskih otokih.

Nayzlic svojih legi pred ameriškim pristaniškim mesti so ostali Bahamski otoki

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Če je zaprti kriv in se uda v usodo zaslužene kazni, za ta slučaj je preiskava nekaj enostavnega. Ako pa privijajo nedolžnega, da bi ga ujeli na limanice krivde, je preiskovalno postopanje neznosna muka ter povzroča telesno še bolj pa duševno hiranje.

Vinko si je bil svest do dobra, da ga je oropala najhujša obdolžitve roparskega umora najdražjega — Veronike za celo življenje! Srce ga je tolažilo, da ga udana deklina ne obsoja, ga ne obmetava s krivdo; a stari Katič ne bo dopustil, da bi umora osumljeni še enkrat prestopil prag njegovega doma!

Pregnanstvu iz vrta rajske ljubezni po nedolžnem bi še bil kos; vendar zavest: izvoljeno bitje je v prisiljenem objemu zakonske zveze z drugim, je bila tudi za potrpežljivega Lapuha preveč!

Kaj preiskovalni sodnik s svojimi navijanji in namigavanji na krivdo! Črv, ki je glodal ter vrтал to-

likanj skeleče noč in dan po Vinkovem srcu, je bilo prepričanje: Veronika mu bo ostala v srcu zvesta ter njegova; za zunanji svet ter telo pa žena prokletega mustačarja iz Stenjevec!

Ostal je v samotni celici brez vsakih sporočil od Veronike in tovarišev. Hujšal je telesno, staral se po srcu, iz katerega je ginevala prirojena mu dobro srčnost ter prepuščala prostor jezi nad nezasluženo usodo in maščevalnosti nad zlobnimi jeziki, ki so mu nakopali čisto nezasluženo — neznosno gorje!

Vincenca Lapuha so vtaknili v preiskovalni zapor na jesen. Izpustili so ga na spomlad radi pomanjkanja dokazov za krivdo, bolešno izmučenega ter postaranega. Niso rekli: Pojdi v svobodo, izkazala se je tvoja popolna nedolžnost! Ne! Hodi na prostol! V istini si pravi krivec, a kaj, ko očitanežga zločina ne moremo podpreti z dokazi, ki bi držali za obsodbo.

Ostavljal je Brežice brez najmanjšega veselja nad prostostjo. Za njim je šel notranji očitek: sodnik ne verjame v tvojo nedolžnost, pa bo hudobni svet! Ljudje bodo kazali za teboj s prsti in šepetali eden drugemu: Največjega tolovaja so izpustili, ker se je